

AKTUALNE INFORMACJE NA TEMAT KORONAWIRUSA NA WWW.MARKI.PL

Miejsce spotkań

Na wiosnę ruszy plac miejski przy ul. Sportowej. Park linowy, siłownię, fontanna, mała gastronomia, alejki, ławki, drzewa i krzewy – tu będzie można aktywnie odpocząć i spotkać się ze znajomymi. Strony 4-5

Rozliczając PIT pamiętaj... o sobie

Do końca kwietnia składamy fiskusowi roczne zeznanie. Od Twojej decyzji zależy, czy podatki będą pracowały tutaj, czy też trafią gdzieś w Polskę. Strony 6-7

W NUMERZE

- Z ŻYCIA MIASTA**
- ↳ Lepszy dojazd do ZS2 2
- ↳ Radni apelują w sprawie śmieci 3
- ↳ Szkoła przy Szkolnej gotowa 3
- ↳ Marcovia przed sezonem 7
- ↳ Kobiety z Marką 2020 9
- ↳ Kanalizacja to nie śmietnik 11
- KULTURA**
- ↳ Wenecja Marek 1918 12
- ↳ Wielkanocny koncert 12
- ↳ Beethoven w MOK 13
- ŚRODOWISKO**
- ↳ Odpady w komórce 14
- ↳ Opieka nad zwierzętami 14
- ↳ Jak segregować odpady 15
- PO GODZINACH**
- ↳ Marecki pitaval 16
- ↳ Krzyżówka 16

Zgłoś, głosuj i wygraj

W tym roku znów będziemy mogli bezpośrednio decydować o wydatkowaniu części miejskich pieniędzy. Powraca budżet obywatelski w zmodyfikowanej formule. Strony 10-11

Szanowni Państwo, Mieszkańcy Marek

Na stronie 3 biuletynu opublikowaliśmy tekst o zakończeniu rozbudowy i modernizacji Szkoły Podstawowej nr 2. Tytuł „Kropka na i” oddaje to, co zrealizowaliśmy zaledwie w ciągu pięciu lat. Koniec robót w „Dwójce” jest bowiem zwieńczeniem ogromnych inwestycji w marecką edukację (prawie 200 mln zł brutto), które – mam nadzieję – zabezpieczą oświatowe potrzeby lokalowe na co najmniej kilka lat.

Co dalej? Jest oczywistą oczywistością, że m.in. drogi. Tyle, że to będzie kontynuacja, a nie początek. Przez pięć lat – korzystając m.in. z dotacji unijnych i rządowych – zrobiliśmy, ostrożnie licząc, ponad 50 ulic lub ich odcinków. I będziemy dalej robić – musimy tylko zabezpieczyć ich finansowanie. Czyli – mówiąc prościej – znaleźć pieniądze w naszym budżecie. Wiele zależy od nas samych. Dlatego co roku apelujemy o to, aby składając roczne zeznanie podatkowe PIT wskazać Marki jako miejsce zamieszkania. Przez to, że około 15 tys. osób tego nie robi, wszyscy tracimy około 25 mln zł rocznie (więcej na ten temat na str. 6-7). A przecież taka zmiana w PIT nic nie kosztuje...

Ubiegłoroczne zmiany w PIT są natomiast kosztowne dla wszystkich samorządów. Wiele miast liczy straty. „Stan finansów lokalnych i regionalnych w Polsce ulega w ostatnich latach istotnemu pogorszeniu i destabilizacji” – alarmuje Związek Miast Polskich. Tylko dzięki temu, że więcej osób rozlicza PIT w Markach, nasze dochody z PIT w tym roku będą mniej więcej na tym samym poziomie co 2019 r. Jednak w ostatnich latach sukcesywnie rosły, dlatego możemy śmiało mówić o utraconych wpływach, wynoszących rocznie kilka milionów złotych.

Mógłbym ponarzekać, ale to nie mój styl. Wolę działać i nie chcę marnować czasu. Tak jak w nowatorski sposób sfinansowaliśmy budowę obiektów edukacyjnych, tak spróbujemy zrealizować kilka kluczowych inwestycji drogowych (m.in. Karłowicza-Sobieskiego-Modrzewiowa, Graniczna oraz Lisa-Kuli). Droga do budowy drogi być może okaże się partnerstwo publiczno-prywatne. Mam nadzieję, że w tym roku dokończymy wszystkie sprawy formalne.

Jacek Dągal
Burmistrz Miasta Marki

Nową drogą na Wczasową

Budujemy lepszy, bezpieczniejszy dojazd do Zespołu Szkół nr 2.

Każdy, kto jechał kiedyś ulicą Wenecką, wie, że jest tam wąsko, a samochody wymijają się z trudem. Tymczasem jest to bardzo ważna droga. Stanowi jedyny dojazd do Zespołu Szkół nr 2 przy Wczasowej, w którym uczy się prawie 500 dzieci (przedszkole i szkoła podstawowa). W tym roku sytuacja diametralnie się poprawi. W grudniu 2019 r. ruszyły prace związane ze stworzeniem drugiego dojazdu – poprzez ulicę Projektowaną i Turystyczną.

– Wprowadzenie projektowanych zmian w układzie komunikacyjnym znacząco poprawi bezpieczeństwo, funkcjonalność oraz komfort mieszkańców oraz osób przywożących dzieci do szkoły, a także umożliwi dojazd autokarom do szkoły, co w obecnych warunkach jest niemożliwe – tak opisali rolę nowego dojazdu projektanci z Mareckich Inwestycji Miejskich.

– O realizację tej inwestycji staraliśmy się wiele lat. Napotykaliliśmy na wiele trudności m.in. własnościowych. Warto być jednak upartym i dążyć do celu – mówi Dariusz Pietrucha, zastępca burmistrza Marek.

Przetarg wygrała firma STD Nasiłowski, która zrealizuje prace za 1,2 mln zł. Obie ulice zostaną odwodnione. Wzdłuż Projektowanej i Turystycznej zostaną ułożone: nowa nawierzchnia oraz chodnik. Szerokość asfaltowej jezdni wyniesie 5 m., a chodnika – minimum 2 m. Oczywiście nowy dojazd zostanie oświetlony. Wykonawca ustawi 11 lamp typu LED.

– Realizacja tej inwestycji to połowa sukcesu. W kolejnych latach, w miarę możliwości finansowych, zamierzamy także zmodernizować ulicę Wenecką i Wczasową – podsumowuje Dariusz Pietrucha.

STOI NA STACJI... KOŁOMAREK!

Ponad 10 tys. wypożyczeń, ponad 58 tys. przejechanych kilometrów – to najkrótsze podsumowanie poprzedniego sezonu systemu roweru miejskiego. Od 1 marca znów można korzystać z KołoMarka. W naszym mieście znajduje się pięć stacji rowerowych. Cztery z nich są położone wzdłuż Alei Piłsudskiego (węzeł 58, Urząd Miasta, Wspólna, Legionowa), a jedna na Czarnej Strudze (przy pętli autobusowej linii 140). W mareckim systemie znajduje się 75 rowerów, ale tak naprawdę paleta możliwości jest o wiele szersza. Operatorem KołoMarka jest firma Nextbike – ta sama, która w stolicy prowadzi Veturilo. Oba rozwiązania są kompatybilne – warszawiacy mogą korzystać z KołoMarka, a markowianie – z Veturilo. Dzięki temu mamy dostęp do prawie 5,8 tys. rowerów. Z systemu roweru miejskiego będziemy korzystać do końca listopada. 20-minutowy przejazd jest bezpłatny.

Apel w sprawie śmieciowego kryzysu

Bez działań ze strony państwa lepiej nie będzie – uważają radni. Ich stanowisko trafiło do władz państwowych i samorządowych.

Marki były jednym z pierwszych miast, na których odbił się kryzys w gospodarce odpadowej. Czterokrotny wzrost kosztów zagospodarowania odpadów jednakowo zabolął mieszkańców jak i samorząd. Mieszkańców, bo wzrosły opłaty. Samorząd – bo mimo wymuszonych zmian w stawkach i tak dołożył do wywozu i zagospodarowania śmieci kilka milionów złotych, które mogłyby trafić na tak potrzebne inwestycje.

Kryzys dotknął inne miasta z naszego województwa. W wielu gminach koszt odbioru i zagospodarowania odpadów jest wyższy niż w naszym mie-

ście. I co gorsza – ceny wciąż rosną. Pod koniec stycznia tego roku Kobyłka otworzyła oferty w przetargu śmieciowym. Okazało się, że trzykrotnie przewyższają to, co miasto zamierzało na ten cel przeznaczyć.

Tematyką odpadową zajęli się również nasi radni. Na styczniowej sesji przyjęli stanowisko w sprawie dramatycznej sytuacji w gospodarce odpadami i konieczności podjęcia niezwłocznych działań legislacyjnych.

W piśmie, które trafiło m.in. do premiera, marszałków sejmu i senatu, wojewody i marszałka województwa, mareccy radni zwracają uwagę, że na rynku wytworzyła się quasi-monopolistyczna sytuacja. Zostały na nim duże firmy, które przestały ze sobą konkrować dzieląc się obszarami wpływu. Brak rywalizacji spowodował, że nie bały się zrywać dotychczasowych

umów. W kolejnych postępowaniach oferty były już tylko droższe. To pierwsza przyczyna kryzysu. Drugą jest wzrost kosztów firm z branży odpadowej. Przykładem jest zmiana tzw. opłaty marszałkowskiej (za składowanie tony odpadów na składowisku). W 2014 r. wynosiła 24 zł, w 2020 – już 270 zł. Radni zwracają też uwagę, że na Mazowszu jest za mało Regionalnych Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych (RIPOK), co również jest czynnikiem powodującym wzrost cen. Co gorsza, bardzo niepokojące są informacje pojawiające się w mediach mówiące o tym, że na polskie składowiska odpadów importowane są śmieci z zagranicy.

Jak zmienić tę sytuację? Zdaniem naszych radnych, w krótkiej perspektywie należałoby zmniejszyć opłat marszałkowską, zwiększyć liczbę

RIPOK-ów, uprościć system frakcjonowania odpadów, a także przywrócić się przez organy państwa przetargom, by wyeliminować z rynku quasi-monopolistyczne praktyki. W dłuższej perspektywie warto byłoby umożliwić gminom utworzenie firm odbierających i zagospodarowujących odpady. Ponieważ koszty takiej inwestycji są ogromne (liczone w dziesiątkach milionów złotych), sugerują, że niezbędne do tego będzie dofinansowanie takich projektów ze strony rządu, co najmniej na poziomie 50 proc. kosztów.

„Bez kompleksowego podejścia do problemu śmieci kryzys w tej branży będzie się pogłębiał, gminy będą ubożać, a koszty takiego kryzysu będą coraz bardziej dotkliwiej uderzać w mieszkańców” – podsumowują radni.

O odpadach czytaj też na str. 14-15

Kropka nad „i”

W grudniu zakończyliśmy rozbudowę Szkoły Podstawowej nr 2. To symboliczne zwieńczenie pięciu wielkich inwestycji edukacyjnych

Pod koniec roku uwaga wielu markowian była zwrócona w stronę Mareckiego Centrum Edukacyjno-Rekreacyjnego (MCER). W grudniu otworzyła podwoje pływalnia – ostatni element tego niezwykłego kompleksu przy ul. Wspólnej. W tym samym czasie kończyły się prace i odbiory przy innej ważnej i dużej inwestycji – przebudowie i remoncie Szkoły Podstawowej nr 2 przy ul. Szkolnej. Placówka, która jeszcze rok temu pękała w szwach, mogła zacząć działać pełną parą.

– Formalne określenie „rozbudowa, przebudowa i remont Szkoły Podstawowej nr 2” nie oddaje tego, co przez ostatnie półtora roku zdarzyło się w „Dwójce”. Tak naprawdę wybudowa-

liśmy nową szkołę. Ci, którzy pamiętają starą wersję „Dwójki”, widzą i wiedzą jak wielkie zaszczytne zmiany, zarówno wewnątrz jak i na zewnątrz – mówi burmistrz Jacek Orych.

Dzięki inwestycji, nad którą czuwały Mareckie Inwestycje Miejskie, szkoła podwoiła liczbę sal lekcyjnych. Znajduje się w niej obecnie 25 klas oraz 6 pracowni. SP2 może obecnie przyjąć nawet tysiąc uczniów. Mogą oni korzystać m.in. z:

- ▼ sali gimnastycznej o wymiarach około 30 m × 20 m z zapleczem (szatnie + umywalnia), sali taneczno – gimnastycznej o powierzchni 130 mkw oraz sali do ćwiczeń o powierzchni 80 mkw.

- ▼ bloku żywieniowego, przygotowującego kilkaset posiłków dziennie, z jadalnią, gdzie jednorazowo może przebywać 180 osób
- ▼ biblioteki i czytelnia.

Szkoła pochwalić się może również nowoczesną pracownią komputerową, dofinansowaną przez samorząd województwa mazowieckiego.

– Jest to pierwsza w mareckich szkołach pracownia informatyczna typu terminalowego. Panuje w niej cisza i nie słychać szumu wentylatorów. Stanowiska uczniów są gotowe do pracy w ułamku sekundy. Strony internetowe oraz aplikacje otwierają się błyskawicznie, filmy w wysokiej rozdzielczości wyświetlają się płynnie na wszystkich stanowiskach jednocześnie. Dokumenty są udostępniane uczniom jednym kliknięciem. Nauczyciel ma podgląd na swoim monitorze z 24 komputerów uczniowskich, może więc obserwować i nadzorować pra-

cę uczniów pomagając w rozwiązaniu problemów, bez konieczności podchodzenia do komputera ucznia – opowiada Katarzyna Łempicka, dyrektor szkoły.

Warto podkreślić, że w „Dwójce” – podobnie jak w MCER – zostały wprowadzone rozwiązania, które obniżą koszty bieżącego funkcjonowania szkoły (m.in. panele fotowoltaiczne wytwarzające energię elektryczną).

Metamorfoza „Dwójki”, zrealizowana przez firmę Budimex, to piąta duża inwestycja w edukację młodego pokolenia markowian. W 2017 r. zakończyła się rozbudowa Szkoły Podstawowej nr 1. W 2019 r. oddaliśmy do użytkowania filię przedszkola miejskiego przy ul. Okólnej oraz rozbudowaliśmy przedszkole miejskie przy ul. Dużej. W grudniu tego roku w pełni zaczęło działać również Mareckie Centrum Edukacyjno-Rekreacyjne przy ul. Wspólnej.

Na sportowo przy Sportowej

Plac w ścisłym centrum miasta zacznie tętnić życiem. Tu będzie można poćwiczyć, odpocząć lub spotkać się ze znajomymi na kawie

Przez wiele lat w tej lokalizacji niewiele się działo. Naprzeciwko ratusza, po drugiej stronie Alei Piłsudskiego, znajdowała się pusta parcela. O tym, że mieszkańcy liczą na zagospodarowanie tego terenu, świadczyły wyniki pierwszej edycji budżetu obywatelskiego (2014 r.). Wówczas wygrała propozycja, by przy ul. Sportowej stworzyć projekt „bijącego serca miasta”. Wcześniej, bo w 2009 r., część mieszkańców wnioskowała o utworzenie centralnego placu zabaw w naszym mieście. Te dwa pomysły znalazły się na wspólnej ścieżce w poprzedniej kadencji samorządu. Po wybudowaniu placu zabaw Nivea w ratuszu wykrystalizowała się koncepcja rozbudowy tego miejsca. W 2019 r., po kilku nieudanych przetargach (brak ofert lub za drogie), wreszcie udało się wyłonić wykonawcę inwestycji, który dziarsko zabrał się za realizację przedsięwzięcia. Wiosną tego roku, po uzyskaniu niezbędnych pozwoleń, nowy plac przy Sportowej zacznie służyć mieszkańcom Marek. Jest to wspólna inwestycja naszego miasta oraz Wodociągu Mareckiego.

– Stworzyliśmy przyjazne miejsce spotkań na świeżym powietrzu. Tu nasi mieszkańcy, zarówno mali i dumni, mogą się zrelaksować lub aktywnie spędzić czas. Wierzę, że w okresie wiosennym, letnim i jesiennym będzie to bijące serce miasta. Znajduje się w centralnym punkcie Marek, jest dobrze skomunikowany, dzięki rozlokowanym wokół parkingom

nie będzie problemu z zostawieniem auta – mówi burmistrz Jacek Orych. Na spacerowiczów czekają zwirowe dróżki z dużą liczbą ławek na odpoczynek. Od strony ulicy Zajęczka przygotowaliśmy miejsce pod małą gastronomię (wyposażone w niezbędne przyłącza), a także toaletę dla użytkowników placu. Na spragnionych czekają poidelka z markową kranówką. Całość inwestycji została oświetlona i poddana miejskiemu monitoringowi.

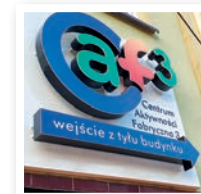
– Zrealizowaliśmy również wiele nowych nasadzeń, by na wiosnę zrobiło się zielono. Na placu przy Sportowej rosną graby, wiąz, platany, klony, jabłonie dekoracyjne – wylicza Anna Marchlik, sekretarz miasta.

– z myślą o nich przygotowaliśmy asfaltowe alejki. Na spacerowiczów czekają zwirowe dróżki z dużą liczbą ławek na odpoczynek. Od strony ulicy Zajęczka przygotowaliśmy miejsce pod małą gastronomię (wyposażone w niezbędne przyłącza), a także toaletę dla użytkowników placu. Na spragnionych czekają poidelka z markową kranówką. Całość inwestycji została oświetlona i poddana miejskiemu monitoringowi.

– Zrealizowaliśmy również wiele nowych nasadzeń, by na wiosnę zrobiło się zielono. Na placu przy Sportowej rosną graby, wiąz, platany, klony, jabłonie dekoracyjne – wylicza Anna Marchlik, sekretarz miasta.

Tydzień z życia Centrum Aktywności Fabryczna 3

Warsztaty dla dzieci, gra w brydża, szkoła rodzenia, wspólne gotowanie i pieczenie, muzyka na żywo – takie rzeczy dzieją się przy Fabrycznej!

Część z Czytelników biuletynu zna już to miejsce. Przy Fabrycznej 3 – tam, gdzie kiedyś był sklep z meblami i mała gastronomia – ruszyło Centrum Aktywności Fabryczna 3, czyli miejsce spotkań pod dachem, czynne sześć dni w tygodniu. W maju CAF3 będzie obchodzić drugie urodziny. Przez te niecałe dwa lata był stopniowo odkrywany przez mieszkańców – teraz tętni życiem non stop. Przy Fabrycznej 3 nie tylko organizowane są zajęcia finansowane przez nasz ratusz, ale przede wszystkim z jego gościnnych sal korzystają aktywni mieszkańcy. To tu odbywają się spotkania grup młodzieży, dorosłych i seniorów, wykłady i warsztaty (również kulinarne), zebrania fundacji czy stowarzyszeń. Zobaczcie, jak wygląda tydzień w CAF3, opisany przez jego opiekunki...

Poniedziałek

O godz. 15.00 w CAF3 pojawia się na próbie zespół wokalnie-muzyczny „Sokoły”. W jego skład wchodzi aktywni seniorzy. Przyjeżdżają do CAF3 na próby mniej więcej 2 razy w tygodniu na kilka godzin i korzystają z dużej sali ze sceną i nagłośnieniem. O 17:00 rozpoczynają się zajęcia szycia dla młodzieży finansowane przez Urząd Miasta. Jest dużo chętnych, a liczba miejsc jest ograniczona, dlatego też wprowadziliśmy zapisy. Tym razem dziewczyny szyły puchate gumki crunchies. W poniedziałkowe wieczory z kuchni korzysta grupa pań, które wspólnie malują obrazy metodą batik. Zastanawiacie się dlaczego w kuchni? Dlatego, że przed malowaniem trzeba położyć ciepły wosk na płótno.

Wtorek

Najspokojniejszy dzień w tygodniu. Tego dnia odbywa się cotygodniowe spotkanie z programu Brigde60+, podczas którego seniorzy uczą się gry w brydża sportowego, ale udział może wziąć każdy. Młodzież korzysta z ogólnodostępnych komputerów, zaś markowianie przychodzą, by odebrać Marecką Kartę Mieszkańca.

Środa

Przenosimy się w dawne czasy. O 16.00 odbywa się spotkanie prowadzone przez Ewę Cyngot, prezesa Polskiego Stowarzyszenia im. Księżnej

programu finansowanego z budżetu gminy.

Piątek

Ten dzień tygodnia zaczynamy od odwiedzin starszej grupy z przedszkola nr 5, która piecze pizzę i ogląda film. Po południu główna sala CAF3 wypełnia się po brzegi. Do godziny 20.00 odbywają się cieszące się dużą popularnością kino-warsztaty dla rodzin z dziećmi. Tym razem każde dziecko ze swoim rodzicem budowało domek dla zwierzączka. Zabawy i radości było co nie miara. Po warsztatach – seans filmowy, oczywiście o zwierzączkach, które rozrabiają w domu podczas nieobecności właścicieli.

Sobota

Tego jeszcze w CAF3 nie było. W murach centrum odbywa się casting dla młodzieży do filmu dokumentalnego o wojennej historii Marek. Jednym z jego głównych bohaterów będzie młody człowiek, który chce poznać i zrozumieć historię ludzi i miejsca, w którym mieszka.

ZAPRASZAMY!

Jeśli ktoś się chce podzielić pasją i zainteresowaniami z innymi mieszkańcami, Fabryczna 3 jest idealnym adresem. Nie byłes jeszcze u nas? Przyjdź i zobacz. Serdecznie zapraszamy. Wstęp do CAF3 na zajęcia i wykłady, jak też udostępnianie sal mieszkańcom jest bezpłatne. Zaproszenia na wydarzenia są udostępniane na www.marki.pl oraz na fb CAF3.

Anny Jabłonowskiej. To okazja, by zobaczyć stroje dam noszone w XVII i XVIII wieku. O 18:00 odwiedzają nas panie z Mareckiego Klubu Kobiet z Pasją. Tym razem poświęcają czas gotowaniu i rozmowom o Konwencie Kobiet Szminka. Dzięki nim zapach dyniowego curry rozniósł się po całym CAFie.

Czwartek

Bardzo aktywny dzień. Rano odwiedziły nas przedszkolaki z PM nr 5 (grupa Biedroneczek), które wspólnie upiekły przepyszna pizzę z dużą ilością warzyw. Podczas, gdy pizza znajdowała się w piecu, dzieci oglądały bajkę w naszej sali kinowej. Od 15:00 znów zawitały do nas Sokoły. Dwie godziny później zebrała się kapituła konkursu „Kobieta z Marką 2020”. W jego ramach jury wyróżnia Panie, które swoją działalnością przyczyniły się do rozwoju społecznego, gospodarczego i kulturalnego naszego miasta. Wieczór jest zarezerwowany dla przyszłych mam i ojców. Jak co tydzień w CAF3 odbywa się szkoła rodzenia, prowadzona przez wykwalifikowany personel w ramach

Miliony w zasięgu ręki

Od Waszej decyzji zależy, czy Wasze pieniądze będą pracowały dla Was, czy też trafią w inne rejony Polski

NA CO IDĄ NASZE PIENIĄDZE?

Na pytanie zawarte w tytule naprawdę łatwo odpowiedzieć. Dołączyliśmy do grona tych samorządów, które w przyjazny sposób prezentują budżetowe informacje. Wystarczą: dostęp do internetu i przeglądarka. Po wpisaniu adresu marki.nacoidamojepieniadze.pl uzyskamy pakiet najważniejszych wiadomości.

Serwis podzielony jest na cztery części. W pierwszej prezentujemy źródła dochodów miasta, a w drugiej – wydatki. Tu dowiedzieć się, jakie są źródła wpływów do naszej miejskiej kasy (ze szczególnym uwzględnieniem PIT) oraz jak wygląda struktura wydatków (w podziale na bieżące i inwestycyjne).

Trzecia część serwisu (Moje podatki) jest interaktywna. Każdy z nas może sprawdzić, ile z jego podatku urząd skarbowy przekazuje do samorządu. Wystarczy przy pomocy suwaka ustawić wysokość wynagrodzenia brutto. Przykładowo, jeśli Jan Marecki zarabia 5000 zł brutto miesięcznie, to z jego PIT do miasta trafi prawie 120 zł. Z tej kwoty największą pochłoną wydatki na edukację i wychowanie (51,9 zł), ochronę środowiska i gospodarkę komunalną (20,3 zł) oraz transport i komunikację (16,9 zł).

Czwarta część serwisu poświęcona jest wydatkom inwestycyjnym. W tym roku ich wartość to prawie 32,7 mln zł. Są tu inwestycje już rozpoczęte (jak np. budowa nowego dojazdu do Zespołu Szkół nr 2) jak i te, które rozpoczniemy w tym roku (projektowanie i budowa dróg rowerowych wzdłuż Alei Marszałka Piłsudskiego).

Zapraszamy do odwiedzania serwisu. Dane co miesiąc są aktualizowane.

Popularne porzekadło mówi, że pieniądze leżą na ulicy, trzeba się tylko po nie schylić. I coś w tym jest – przynajmniej jeśli chodzi o nas, mieszkańców Marki. Do końca kwietnia rozliczamy się z urzędem skarbowym. Każdy dorosły – i pracujący i emeryt – składa zeznanie podatkowe. Wiadomo – w życiu są pewne dwie rzeczy: śmierć i podatki. Ale czy uwierzycie, że część z tego, co zabierze nam fiskus, do nas pośrednio powróci? Państwo przekazuje bowiem część wpływów podatkowych samorządom. W przypadku Marki – jest to ponad 38 proc. z tego, co i tak nam skarbowka zabierze. Tylko w tym roku dochody z PIT do naszej wspólnej miejskiej kasy są szacowane na 61,7 mln zł.

– To dzięki nim finansujemy część kosztów edukacji kilku tysięcy przedszkolaków i uczniów. To dzięki nim realizowaliśmy i realizujemy budowę dróg, placówek szkolnych i miejsc rekreacji. To dzięki nim stał nas na pierwszej strefie biletową komunikacji miejskiej – wylicza Jacek Orych, burmistrz Marki.

Jak grzyby po deszczu

Jeden mieszkaniec – tylko za sprawą PIT – wnosi do miejskiej kasy ponad 1800 zł. Musi spełnić tylko jeden bezkosztowy warunek.

– Kluczową kwestią jest wskazanie Marki w rocznym zeznaniu jako miejsca rozliczenia podatku. Jeśli tego nie zrobimy, nasze pieniądze nie trafią tam, gdzie mieszkamy – dodaje Beata Orzyk, skarbnik Marki.

Według danych Ministerstwa Finansów, w Markach mieszka prawie 34 tys. osób. To oficjalne dane. Jaka jest prawdziwa liczba mieszkańców? Marki intensywnie się rozbudowują. Nowe inwestycje deweloperskie wyrastają jak grzyby po deszczu. W tej chwili w budowie jest kilka tysięcy mieszkań.

– Szacujemy, że liczba mieszkańców Marki zbliża się do 50 tys. osób. To oznacza, że około 15 tys. osób jeszcze nie wskazało Marki jako miejsca zamieszkania w rocznym zeznaniu podatkowym – mówi Dariusz Pietucha, zastępca burmistrza Marki.

Stąd wniosek, że z naszej wspólnej samorządowej kasy uciekają grube miliony złotych, które przecież mogłyby pracować dla nas samych.

Nawet ćwierć miliarda

– Policzyliśmy ostrożnie, że gdyby wszyscy rozliczali PIT w Markach, to dochody naszego budżetu byłyby

wyższe o minimum 25 mln zł – dodaje Anna Marchlik, sekretarz Urzędu Miasta.

I to tylko w ciągu jednego roku. Gdyby przemnożyć tę kwotę przez dziesięć lat, wyszłoby ćwierć miliarda złotych. Co można zrobić za takie pieniądze?

– wyremontować całą Aleję Piłsudskiego – tak, by stała się drogą dla mieszkańców, a nie tranzytu: z otwarciem zamkniętych ulic, modernizacją chodników, oświetlenia i przystanków, budową dróg rowerowych (około 80 mln zł)

– wybudować lub zmodernizować kilometry lokalnych dróg (koszt takiej inwestycji w przeliczeniu na 1 km w zależności od zakresu inwestycji wynosi od 5 do 10 mln zł).

– przywrócić blask Fabryce Briggsów (kilkadziesiąt milionów złotych) oraz tym zabytkowym kamienicom, które jeszcze nie zostały poddane renowacji.

Wiele pomysłów na zagospodarowanie tych (na razie) wirtualnych pieniędzy mają też nasi mieszkańcy (patrz obok). Co zrobić, aby przestały być wirtualne? Każdy podatnik ma do wyboru trzy ścieżki, by jego PIT pracował lokalnie:

1. Meldunek w Markach
2. Złożenie formularza aktualizacyjnego ZAP3
3. Zmiana adresu zamieszkania w przygotowanym przez urząd skarbowy zeznaniu rocznym na płatformie „Twój e-PIT”

Czyli pieniądze leżą na ulicy, wystarczy tylko z głową wypełnić PIT...

MELDUJĘ SIĘ W MARKACH I WYGRYWAM

Mieszkasz w Markach? Jeszcze nie jesteś zameldowany? Ten konkurs jest dla Ciebie. Zamelduj się, a możesz wygrać atrakcyjne nagrody! Co 50. nowo meldujący się otrzyma tablet, a wśród wszystkich biorących udział w konkursie zostanie rozlosowana nagroda główna – hulajnoga elektryczna! Konkurs trwa od 2 marca do 1 grudnia 2020 r. Regulamin konkursu i formularz zgłoszenia dostępne są na stronie www.marki.pl oraz w Urzędzie Miasta Marki (pokój nr 13).

SONDA

A gdyby tak mieć 25 mln zł

W lutym ruszyliśmy z internetową kampanią zatytułowaną „Jak ugryźć 25 mln zł?”. Zaprosiliśmy do niej mieszkańców Marki. W krótkich filmach opowiadają, dlaczego wskazują Marki w rocznym zeznaniu podatkowym. Mówią też, jak wydaliłyby dodatkowe 25 mln zł. Te pieniądze trafiłyby do naszego budżetu, gdyby wszyscy mieszkańcy rozliczali PIT w naszym mieście. Mamy nadzieję, że ich spodziewane oraz nietypowe pomysły przekonają niezdecydowanych, by już na stałe wpisywać w zeznaniu PIT marecki adres. Wszak razem możemy więcej zrobić.

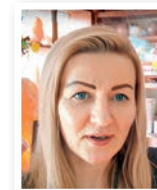

Urszula Mniszko

Wszyscy bardzo dobrze wiemy, że bez pieniędzy nie uda się nic zrobić. Te dodatkowe 25 mln zł pozwoliłoby miastu np. na stworzenie żłobka. Ja już nie mam małych dzieci, ale słyszę od moich znajomych, że takie miejsce bardzo by się przydało.

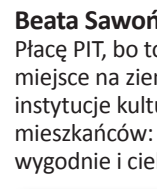
Marcin Kudlak

Marki to mój dom – tutaj mieszkam, tutaj żyję, tu do szkoły chodzi moja córka. 25 mln zł wydałbym na infrastrukturę: ulice, drogi rowerowe, chodniki. Tego nam brakuje. Takie inwestycje poprawią bezpieczeństwo i komfort życia w tak fajnym mieście.

Małgorzata Waszewska

To dla mnie oczywiste, że inwestuję w miejsce, w którym się znajduję, po to, by lepiej mi się żyło. 25 mln zł wydałabym na dom seniora. Starsi ludzie cierpią na chorobę zwaną samotnością. W takim domu dostaliby drugie życie.

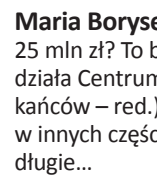
Beata Sawoń

Płacę PIT, bo to jest moje miasto, tu mieszkam, to jest moje miejsce na ziemi. Dodatkowe pieniądze możemy wydać na instytucję kultury, obiekty sportowe, miejsca rekreacji dla mieszkańców: na takie udogodnienia, które pozwolą nam tu wygodnie i ciekawie żyć.

Agnieszka Gawkowska

PIT płacę w Markach, gdyż to oczywiste. Tylko wtedy mogę cokolwiek wymagać. Za 25 mln wyremontowałabym fabrykę barci Briggsów. To miejsce, które kojarzy mi się z rozwojem i w którym wszyscy moglibyśmy tworzyć.

Maria Borysewicz

25 mln zł? To bardzo duże pieniądze Pomarzę sobie. W Markach działa Centrum Aktywności Fabryczna 3 (miejsce spotkań mieszkańców – red.). Dobrze by było, gdyby takie miejsca znalazły się w innych częściach Marki. Przecież nasze miasto jest bardzo długie...

Justyna Misiura

Chcę, by moje podatki, które i tak płacę, zostały wydane na otoczenie, w którym poruszam się na co dzień. Wyobrażam sobie, jakiego rodzaju nabrałyby budowa lokalnych dróg i chodników, gdyby od tego roku, co roku, miasto mogłoby wydać dodatkowe 25 mln zł na ten cel. Marzy mi się też coś dla ducha i kultury, czyli wybudowane letniej sceny koncertowej w Parku Briggsów.

Agata Isasi – Kuran

Jest takie miejskie hasło, które pewnie znamy: „Na weekend zostaję z rodziną w Markach”. Dodajmy teraz drugą część „W Markach zostają moje podatki”. Zanim zacniemy wydawać pieniądze, sprawmy, aby ta nasza marecka kasa była pełna.

Na horyzoncie czwarta liga

Mają tyle samo punktów co lider tabeli. Seniorzy Marcovii rozpoczynają rundę wiosenną z dużymi nadziejami.

Wielkimi krokami zbliża się runda rewanżowa, która zadecyduje o tym, czy zespół Konrada Kucharczyka awansuje do czwartej ligi piłkarskiej. Na półmetku rozgrywek Marcovia zajmuje drugie miejsce w tabeli. Nasi zawodnicy zdobyli tyle samo punktów, co prowadząca Escola Varsovia, ale w bezpośrednim pojedynku lepsi okazali się rywale. Dzięki temu to do nich należy „złota koszulka lidera”. Rywalizacja o promocję do wyższej klasy rozgrywkowej zapowiada się fascynująco. Nie można bowiem lekceważyć również takich zespołów jak Bug Wyszok czy rezerw Świt Nowy Dwór Mazowiecki i Legionovii Legionowo.

Do decydującej fazy zmagania Marcovia przygotowuje się na obiektach Mareckiego Centrum Edukacyjno-Rekreacyjnego. Znakomite warunki mają pomóc drużynie w skutecznej walce o pozycję lidera. Przeprowadzone transfery mają z kolei zwiększyć rywalizację o miejsce w wyjściowym składzie. Do Marek trafili tacy zawodnicy jak Damian Pracki, Maciej Baranowski i Patryk Liszewski. Wszyscy trzej występowali jesienią na czwartoligowych boiskach. Oprócz nich w barwach Marcovii zobaczymy wiosną jeszcze trzech nowych graczy, ale ich personalia poznamy dopiero po podpisaniu umów transferowych. Z klubu odeszli natomiast Patryk Witkowski i Artur Zablocki, którzy przeszli do lokalnego rywala – Mazura Radzymin. Obydwaj mieli minimalne szanse na grę w rundzie wiosennej, więc korzystniejsza była dla nich zmiana barw.

Wśród zimowych przeciwników Marcovii były w większości drużyny rywalizujące na co dzień w czwartej lidze. Wyjątkiem był PKS Radość, który występuje w klasie „A”. Patrząc na same wyniki można byłoby stwierdzić, że nie napawają one optymizmem. Brak choćby jednego zwycięstwa na pewno może wzbudzać lekki niepokój wśród tych kibiców, którzy nie oglądali na żywo żadnego meczu sparingowego. Na tym etapie przygotowań wyniki nie są jednak żadnym wyznacznikiem ani tym bardziej nie są istotne tak jak sama gra, która stała na naprawdę dobrym poziomie. W wielu momentach podopieczni Konrada Kucharczyka toczyli wyrównane boje z wyżej notowanymi rywalami, a niekiedy to właśnie gracze z Marek prezentowali się znacznie lepiej. To pozwala wierzyć, że w lidze wszystko będzie wyglądało na tyle dobrze, że w końcu po latach oczekiwania czwarta liga zawita do Marek. Pierwszy krok trzeba będzie postawić już 14 marca podczas wyjazdowej potyczki z Wisłą Dziecinów. Bądźmy z Marcovią w tej niezwykle ważnej rundzie rewanżowej.

Marcin Boczoń

MINI-MUZEUM

Wielkimi krokami zbliża się stulecie Marcovii (źródła podają, że klub powstał w 1922 lub 1923 r.). Jest to jeden z powodów, dla którego sympatycy zespołu ze Wspólnej ogłosili zbiórkę pamiątek klubowych. Poszukiwane są m.in. koszulki, zdjęcia, wycinki z gazet, proporzeczki. Pamiątki będą wystawione w pomieszczeniu klubowym przy ul. Wspólnej 12.

DZIEWIĄTA KAMIENICA ODZYSKA BLASK

Wykonanie izolacji fundamentów, remont elewacji, wymiana okien i drzwi, lepsza wentylacja – w lutym rozpoczęły się prace przy modernizacji kamienicy Briggsów, położonej przy Piłsudskiego 45. To dziewiąty obiekt zabytkowego osiedla, który jest poddawany pracom remontowym. Prace wykonuje zwycięzca przetargu – marecka firma Mirmex. Dysponujemy też projektami modernizacji pozostałych kamienic. Prace będziemy zlecać w kolejnych latach – wraz z dostępnością pieniędzy w budżecie miasta.

Rekrutacja do przedszkoli i klas pierwszych

Praktyczne informacje dla rodziców w formie pytań i odpowiedzi

Wszystkiego, co naprawdę warto wiedzieć nauczyłem się w przedszkolu – powiedział kiedyś jeden z amerykańskich pisarzy. Nawet, jeśli w tym zdaniu jest sporo przesady, świetnie podkreśla znaczenie jednego z pierwszych etapów edukacji. Od 1 września kilkuset najmłodszych markowian trafi do przedszkoli oraz pierwszych klas szkół podstawowych. Przygotowaliśmy garść praktycznych informacji w formie pytań i odpowiedzi.

1 W jaki sposób będzie prowadzona rekrutacja do przedszkoli?

Zastosujemy elektroniczny system rekrutacji, który udostępniemy za pośrednictwem strony internetowej www.marki.pl. Ofertę edukacyjną przedszkoli prowadzących rekrutację udostępniemy 23 marca, a liczbę wolnych miejsc podamy 6 kwietnia 2020 roku. Dla przykładu – w ubiegłym roku do wyboru były cztery przedszkola miejskie, trzy przedszkola publiczne prowadzone przez osoby fizyczne oraz 13 przedszkoli niepublicznych wyłonionych w otwartym konkursie ofert (tzw. przedszkoli konkursowych). Rodzice wskażą placówkę pierwszego wyboru oraz jedną lub dwie zapasowe (gdyby nie było możliwe zakwalifikowanie dziecka do przedszkola pierwszego wyboru).

2 Jakie zasady będą stosowane podczas rekrutacji?

Rekrutacja będzie przebiegała według zasad określonych w prawie oświatowym. Pierwszy etap rekrutacji przeprowadzimy według kryteriów ustawowych (tu brane są pod uwagę m.in. wielodzietność rodziny kandydata, samotne wychowywanie dziecka lub niepełnosprawność dziecka lub rodziców). W przypadku, gdy po tym etapie będą jeszcze wolne miejsca w przedszkolu, przeprowadzimy drugi etap w oparciu o kryteria określone przez samorząd (m.in. wskazanie Marek jako miejsca rozliczenia PIT w rocznym zeznaniu podatkowym).

3 Jakie roczniki są objęte w tym roku wychowaniem przedszkolnym?

Od 1 września 2020 roku wychowaniem przedszkolnym mogą być objęte dzieci urodzone w 2015, 2016 i 2017 r. Dzieci 6-letnie (urodzone w 2014 roku) są zobowiązane do odbycia rocznego obowiązkowego przygotowania przedszkolnego. Dzieci 6-letnie, które odbyły wcześniej roczne obowiązkowe wychowanie przedszkolne, mogą również na wniosek rodziców rozpocząć naukę w I klasie szkoły podstawowej.

4 Moje dziecko uczęszcza do tzw. przedszkola konkursowego. Chcemy, by nadal tam chodziło. Co mam zrobić?

Każde dziecko, które w roku szkolnym 2019/2020 uczęszcza już do miejskiego lub konkursowego przedszkola, może kontynuować wychowanie w tej placówce w kolejnym roku szkolnym aż do ukończenia 6 roku życia. W takim przypadku prosimy rodziców o złożenie deklaracji o kontynuowaniu wychowania przedszkolnego w roku szkolnym 2020/2021. Należy to zrobić od 23 marca do 3 kwietnia tego roku.

5 Moje dziecko, urodzone w 2013 r., idzie w tym roku po raz pierwszy do szkoły. Co mam zrobić, żeby je zapisać?

Jeśli dziecko będzie uczęszczało do pierwszej klasy do szkoły w obwodzie, której zamieszkuje, wystarczy,

że rodzice dziecka dokonają zgłoszenia w tej placówce. Listę szkół oraz granice ich obwodów obowiązujących od 1 września 2020 roku (wraz z wykazem ulic znajdujących się w tych obwodach) podamy do 31 marca 2020 roku na stronie internetowej www.marki.pl. Zgłoszenia dzieci do klas I szkół podstawowych, zamieszkałych w obwodzie danej szkoły, będą przyjmowane przez szkoły od 1 do 30 kwietnia 2020 roku. W szczególnych przypadkach będzie możliwe zgłoszenie dziecka również w późniejszym terminie.

6 Chcemy wysłać dziecko do szkoły spoza naszego obwodu. Czy mamy na to szanse?

Warunkiem przeprowadzenia rekrutacji będzie posiadanie przez szkołę wolnych miejsc w oddziałach klas pierwszych. Jeśli takie miejsca będą, przeprowadzimy rekrutację w oparciu o kryteria określone przez samorząd (m.in. wskazanie Marek jako miejsca rozliczenia PIT w rocznym zeznaniu podatkowym).

Kobiety z Marką 2020

Tu mieszkają i/lub pracują. Każda z nich działa na rzecz lokalnej społeczności.

Oto cztery Panie, które zasłużyły na miano „Kobiety z Marką 2020”.

Idea konkursu, którego celem jest wyróżnienie najaktywniejszych pań z naszego miasta, narodziła się cztery lata temu. Na początku wręczaliśmy wyróżnienia w trzech kategoriach: przedsiębiorczość, działalność społeczna i kultura. Od 2017 r. dodaliśmy jeszcze jedną – samorząd. Zwycięzynie wybiera kapituła, w skład której wchodzi m.in. przedstawiciele władz, organizacji społecznych oraz laureatki. Jury – jak zwykle – miało twardy orzech do zgryzienia. W sumie do miana Kobiety z Marką zgłoszono aż 20 znakomitych kandydatów. Obrady trwały długo, a rozstrzygnięcia poznaliśmy podczas Konwentu Kobiet Szminka, organizowanego przez Marecki Klub Kobiet z Pasją. W tym roku – po raz pierwszy w gościnnych progach Mareckiego Centrum Edukacyjno-Rekreacyjnego (MCER). Oto nagrodzone Panie:

Kategoria przedsiębiorczość – Agnieszka Gawkowska

Założycielka i współwłaścicielka firmy, w której prowadzone są zajęcia edukacyjne z matematyki i języka angielskiego. Jest kobietą, która w wieku lat „40 plus” pokazała, że istnieje życie po korporacji i na lokalnym rynku także można osiągnąć sukces. Potrafi pogodzić życie zawodowe, rodzinne (jest matką dwójki dzieci) i społeczne. Na tym ostatnim polu wykazuje się jako członkini lokalnych stowarzyszeń. Kocha Bałtyk, lubi czytać książki, ceni dobrą wegetariańską kuchnię, w wolnych chwilach biega.

Kategoria działalność społeczna – Beata Sawoń

Znajomi o niej mówią, że gdy coś się gdzieś w Markach dzieje, to tam się na pewno pojawi. Najczęściej jest kojarzona z fundacją Marecki Klub Kobiet z Pasją, którą kieruje. Jest też inicjatorką i uczestniczką wielu akcji pomocowych i zbiórek publicznych. Przewodniczy Mareckiej Radzie Pożytku Publicznego. Jest również członkinią Rad Programowej Miejskiego Ośrodka Kultury w Markach. Prywatnie szczęśliwa żona i właścicielka dwóch psów uratowanych od bezdomności. W wolnym czasie biega, podróżuje i namiętnie czyta książki.

Cztery wspaniałe. Laureatki konkursu „Kobieta z Marką” – Anna Marchlik, Beata Sawoń, Agnieszka Gawkowska, Anna Lubańska.

Kategoria samorząd terytorialny – Anna Maria Marchlik

Choć na co dzień mieszka w Dąbrówce, serce oddała Markom. Od marca 2015 r. jest sekretarzem naszego urzędu miasta. Jako pracowity i sprawny menedżer zarządza organizacją i pracą ratusza. Zainicjowała m.in. wdrożenie technologii informatycznych usprawniających załatwianie przez mieszkańców spraw w urzędzie. Angażuje się w realizację programów społecznych i zdrowotnych. Po godzinach uwielbia podróże, lubi muzykę – poważną, filmową oraz rockową, biega, żegluję, jeździ na nartach. Jest żoną i matką dwóch synów.

Kategoria kultura – Anna Lubańska

Wszelkierony talent, temperament i zdolności aktorskie oraz różnorodny repertuar czynią z naszej laureatki jedną z najbardziej wielowymiarowych, współczesnych polskich śpiewaczek, zdolnych z równym powodzeniem wykonywać role tragiczne, a także partie o lżejszym charakterze. Od 1993 roku jest stale związana z Teatrem Wielkim - Operą Narodową. Występowała na wielu międzynarodowych scenach m.in. w Niemczech, Francji, Rosji, Wielkiej Brytanii, Belgii, Japonii, Norwegii. Od kilku lat pani Anna mieszka w Markach i włącza się w lokalne wydarzenia.

POMOC DLA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI

Po sprawunki, do kina, na nabożeństwo. Osobisty asystent osoby niepełnosprawnej pomoże jej przełamywać codzienne bariery.

Osoby niepełnosprawne są czasem więźniami własnych czterech ścian. Z powodów fizycznej niedoskonałości nie są w stanie samodzielnie wybrać się na zakupy, do kościoła, do teatru lub na rehabilitację. Czy można im pomóc? Nawet trzeba. Takim narzędziem jest program „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej”, przygotowany przez resort pracy.

– Naszemu miastu udało się zdobyć dofinansowanie na ten cel. Jest to kwota prawie 386 tys. zł pochodząca z Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych – mówi Magdalena Rogalska-Kusarek, dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej w Markach, koordynującego rządowy projekt w naszym mieście.

Kto może skorzystać z takiej usługi? Oczywiście mieszkańcy naszego miasta – osoby niepełnosprawne, posiadające orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności (albo orzeczenie równoważne do wy-

żej wymienionych), które wymagają pomocy w wykonywaniu codziennych czynności oraz życiu społecznym

– Osobisty asystent pomoże w codziennych zakupach, załatwianiu spraw urzędowych, umożliwi też kontakt z instytucjami kultury – podkreśla Magdalena Rogalska-Kusarek.

Na początku marca OPS rozpoczął zbieranie zgłoszeń od osób zainteresowanych udziałem w programie: niepełnosprawnych lub ich opiekunów prawnych. Będą one przyjmowane do 31 marca. Kiedy ruszy pomoc?

– Ogłosiliśmy konkurs na wykonawcę usług asystenta. Na oferty organizacji pozarządowych czekamy do 24 marca. Chcemy, rozpocząć świadczenie usług już od kwietnia. Ta edycja programu zakończy się w grudniu tego roku – informuje Magdalena Rogalska-Kusarek.

Szczegółowych informacji na temat programu udziela OPS w Markach – tel. (22) 771-30-23, e-mail: katarzyna.pierzanowska@opsmarki.pl

FILMOWY POWRÓT DO PRZESZŁOŚCI

W drugiej połowie marca rozpoczną się zdjęcia do filmu dokumentalnego o naszym mieście. Cofniemy się do lat wojennych.

Nasze dzieje opowiemy ustami kombatantów, świadków tamtych wydarzeń. Reżyserem będzie Szymon J. Wróbel, znany dokumentalista. W jego dorobku są m.in. filmy o księdzu Tischnerze, biskupie Pieronku oraz o wojennych wysiedleniach na Żywiecczyźnie. Reżyser poprowadzi

nas po lokalnych miejscach pamięci, a dzięki Antoniemu Widomskiemu, lokalnemu historykowi, poznamy losy (czasem tragiczne) wielu ludzi. Bohaterami filmu będą też młodzi ludzie – uczniowie z naszego miasta. Po początkowej niechęci obudzą w sobie pragnienie poznania dziejów miejsca, w którym na co dzień mieszkają. Młodych aktorów wyłoniliśmy na castingu, zrealizowanym w CAF3. Zakończenie zdjęć planowane jest na początek czerwca. Mieszkańcy Marek będą mogli obejrzeć film latem.

Zgłoś i wybierz, czyli budżet obywatelski

Marecki Budżet Obywatelski

Mieszkańcy bezpośrednio zdecydują, jak wydać część miejskich pieniędzy

Przy Okólnej – chodnik oraz doświetlone i aktywne przejścia dla pieszych, przy Grunwaldzkiej – pumphack oraz góra saneczkowa, na Strudze – siłownia plenerowa, na Zieleńcu – strefa edukacji i odpoczynku. Co łączy te inwestycje? Powstały z inicjatywy mieszkańców naszego miasta i uzyskały poparcie w bezpośrednim głosowaniu. Lista inwestycji, które wyrosły dzięki Mareckiemu Budżetowi Obywatelskiemu (MBO), jest jednak dłuższa i znów ma szansę się wydłużyć. W tym roku ruszy kolejna edycja MBO.

– Nie było zastrzeżeń instytucji nadzorczych do uchwały Rady Miasta w sprawie zasad i trybu MBO. To oznacza, że wracamy do tej formy obywatelskich konsultacji – mówi Anna Marchlik, sekretarz miasta.

Twarde i miękkie

Tegoroczny budżet obywatelski będzie realizowany w zmodyfikowanej formule. W poprzednich edycjach wprowadziliśmy podział na kilka kategorii projektów np. sport i rekreacja, infrastruktura drogowa czy kultura, edukacja i ekologia. W głosowaniu wygrał i wchodził do realizacji ten pomysł, który w danej kategorii zebrał największą liczbę głosów. W tym roku będą tylko dwie kategorie, podzielone w nowy sposób. Pierwszą będą tzw. zadania twarde, czyli np. budowa lub remont infrastruktury miejskiej. Drugą – zadania miękkie, czyli działania i wydarzenia o charakterze prospołecznym, kulturalnym, oświatowym czy rekreacyjnym. Ile będziemy mieć na to pieniędzy?

– Zaproponuję, by wzorem lat poprzednich budżet MBO wyniósł 600 tys. zł – mówi burmistrz Jacek Orych.

Rada Miasta zaakceptowała tę propozycję.

Zachęta dla aktywnych

Projekty zadań będą mogli zgłosić mieszkańcy, którzy uzyskają co najmniej 15 pisemnych głosów poparcia. Każdy pomysł będzie weryfikowany – najpierw formalnie przez zespół ds. budżetu obywatelskiego (w jego skład wchodzi przedstawiciele mieszkańców, organizacji pozarządowych, rady miasta oraz burmistrza), a następnie przez ratusz – pod kątem możliwości realizacji (m.in. kosztów, lokalizacji, warunkowań prawnych). Rekomendacja urzędu powróci pod obrady zespołu ds. budżetu obywatelskiego, który podejmuje ostateczną decyzję.

– Do głosowania dojdzie we wrześniu. Potrwa 14 dni. Swoją głos będzie można oddać zarówno elektronicznie na stronie zdecyduj.marki.pl jak i w tradycyjnej, papierowej formie – tłumaczy Katarzyna Pisarska z UM Marki.

Osoby, które biorą udział w MBO, muszą być mieszkańcami miasta. W innym wypadku ich głosy będą uznane za nieważne. Ostateczne wyniki głosowania zostaną ogłoszone nie później niż 14 dni od zakończenia głosowania.

– Do realizacji będą rekomendowani zwycięzcy każdej z dwóch kategorii. Jeśli nie zostanie wyczerpana pełna pula środków, awansują kolejne projekty – według liczby uzyskanych głosów – tłumaczy Ada Gajek z UM Marki.

Do realizacji inwestycji z tegorocznego głosowania dojdzie w przyszłym roku.

– Zachęcam do głosowania. To wsak bezpośrednia forma decydowania o naszych wspólnych, miejskich pieniądzech – zachęca Jacek Orych.

UBIEGŁOROCZNE INWESTYCJE Z MBO

Aktywne przejścia dla pieszych

Powstały wzdłuż ul. Okólnej w bliskim sąsiedztwie Szkoły Podstawowej nr 1. Gdy pieszy pojawia się w sąsiedztwie takiego przejścia, aktywują się lampy ostrzegawcze i punktowe elementy odbłaskowe. Dzięki temu poprawia się bezpieczeństwo ruchu.

Strefa relaksu – ogród zmysłów

Przy skrzyżowaniu Sowińskiego i Wilczej wyrosły dwa połączone ze sobą ogrody – orientacji (żywopłót) oraz zapachów (roślinny). Na gości czekają też ścieżki, ławki, stojaki rowerowe, a także półka na książki (tzw. bookcrossing).

Strefa edukacji i odpoczynku

Trzcinowe parasole, leżaki, stoliki do szachów, stół do tenisa stołowego, ogrodzony plac zabaw i ścieżki – to najkrótszy opis przedsięwzięcia, które powstało na Zieleńcu. Po modernizacji ulicy Głównej to kolejny punkt na mapie zmian w tym rejonie.

Modernizacja placu zabaw przy Wrzosowej

Miejsce dla najmłodszych mieszkańców zmieniło się nie do poznania. Mogą korzystać m.in. ze zjeżdżalni, linowej piramidy, huśtawki „bocianie gniazdo” i bujaków. Plac został na nowo ogrodzony, a całość inwestycji uzupełniają elementy drobnej architektury: ławka i kosz na śmieci.

Marecka Góra Saneczkowa

To atrakcja dla najmłodszego pokolenia markowian, wylądowała obok toru rowerowego typu pumphack. Powierzchnia górki przekracza 200 mkw. Prowadzą na nią terenowe schody. Na górze zostały zainstalowane trzy zjeżdżalnie – dwie odkryte i jedna typu rurowego.

Integracyjny plac zabaw na skwerze ks. B. Markiewicza

To miejsce jest dedykowane zarówno w pełni sprawnym dzieciom jak i tym z niepełnosprawnościami. Znajdują się tu m.in. karuzela tarczowa, huśtawka bocianie gniazdo, huśtawka koszoła i wyżej usadowiona piaskownica. Nawierzchnia placu jest częściowo poliuretanowa, częściowo – z kostki.

Dobry zwyczaj, nie zatykaj

Jak uniknąć zatkania sieci kanalizacyjnej i niepotrzebnych kłopotów? Wystarczy pamiętać, że toaleta to nie śmietnik.

Potężne kanały, którymi wszystko spływa. Takie jest potoczne wyobrażenie kanalizacji sanitarnej. Pewnie dlatego część z nas wrzuca do toalety rzeczy, które nigdy nie powinny się tam znaleźć. Współczesne sieci sanitarne opierają się jednak na systemie 70 rozlokowanych w całym mieście pompowni, które transportują ścieki tradycyjnymi rurami.

– Nasz system można porównać z systemem transportu miejskiego. Jeśli ktoś z Marek chce dojechać na Ursynów, wsiada w autobus 140/240/738, przesiada się do metra Trocka, a następnie na stacji Świętokrzyska. Jeśli dojdzie do awarii składu metra, system transportowy zostaje sparaliżowany. Tak samo jest ze ściekami. Każda pompownia przekazuje ścieki kolejnej pompowni. Awaria jednego elementu systemu może zablokować dalszy element systemu – tłumaczą przedstawiciele Wodociągu Mareckiego.

Kiedy dochodzi do awarii? Najczęściej wtedy, gdy do sieci kanalizacyjnej trafiają różne przedmioty. Najgroźniejsze są niewinnie wyglądające chusteczki nawilżane, które owijają się wokół wirników pomp i powodują przerwy w ich pracy. Tych przerw jest naprawdę sporo. W ubiegłym roku Wodociąg Marecki zanotował 570 zdarzeń, których efektem było wyłączenie i czyszczenie pomp kanalizacyjnych. Do tego trzeba doliczyć trzydziestą liczbę zatorów, skutkujących brakiem możliwości odbioru ścieków. W przydomowych pompowniach doszło do 111 takich zdarzeń, w kanałach grawitacyjnych – do 44, a w przewodach tłocznych – do 11.

– Tych wszystkich sytuacji udało się pewnie uniknąć, gdyby część naszych użytkowników nie traktowała sieci kanalizacyjnej jak śmietnika. Tymczasem skutki takich awarii mogą być opłakane, przede wszystkim dla mieszkańca. W najczarniejszym scenariuszu może dojść do zatoru ścieków i zalania nieruchomości – ostrzega Wodociąg Marecki.

Dlatego miejska spółka przypomina: Dobry zwyczaj, nie zatykaj.

CZEGO NIE WRZUCAMY DO TOALETY

- artykułów higieny osobistej (chusteczek nawilżanych, podpasek, patyczków, płatków wacików, pieluch)
- materiałów budowlanych
- jedzenia i tłuszczów
- niedopałków papierosów
- elementów garderoby (pończoch, rajstop)
- wyrobów medycznych i okołomedycznych (bandaży, igieł, strzykawek, lekarstw, prezerwatyw)
- elementów plastikowych (torebek foliowych, korków, nakrętek, zabawek dziecięcych)
- włosów, gum do żucia, baterii, żwirku dla kotów

Marecki Ośrodek Kultury im. Tadeusza Łużyńskiego

Zapraszamy do odwiedzania naszej strony internetowej www.mokmarki.pl
oraz profilu na FB <https://www.facebook.com/mokmarki>

Wenecja Marek 1918

Pomysłodawczynie. Do udziału w projekcie Wenecja Marek 1918 zapraszają jego autorki: Antonina Van Dessel i Kinga Jakubowska.

Już w maju na Strudze uruchomimy maszynę czasu i przeniesiemy się ponad 100 lat wstecz

W lutym tego roku otrzymaliśmy wspaniałą wiadomość. W ogólnopolskim programie „Niepodległa” nasz projekt pod nazwą „Wenecja Marek 1918” uzyskał największą liczbę punktów. Rywalizacja była ogromna, bo o dotację wnioskowało aż 1340 instytucji.

„Wenecja Marek 1918” to projekt skierowany do markowian, ze szczególnym uwzględnieniem mieszkańców Strugi. Jego celem jest poznanie dziedzictwa kulturowego tego miejsca z czasów, gdy rodziła się niepodległość. Struga była wtedy letniskiem, a Wenecja jej parkiem z plenerowymi przedstawieniami, które organizowało od 1908 roku Kółko Miłośników Sztuki Dramatycznej. Przypomnimy historię tego parku oraz jego rolę w integrowaniu mieszkańców i kształtowaniu tożsamości narodowej w chwili odzyskania niepodległości. Nawiążemy do artystycznych wydarzeń w Wenecji. W ramach projektu zrealizujemy spotkania i spacer historyczne oraz warsztaty teatralne,

scenograficzne, animacji filmowej i taneczne. Powstaną: widowisko plenerowe, które wyreżyseruje Jerzy Łazewski na podstawie „Balladyny” Juliusza Słowackiego oraz animacja poklatkowa rekonstruująca Wenecję z początku XX wieku. Zaprosimy też do odkrywania Wenecji metodą questingu (przypominającą nieco podchody i gry miejskie). Punktem kulminacyjnym będzie natomiast piknik historyczny, podczas którego zostaną zaprezentowane rezultaty wszystkich części projektu. Startujemy w maju!

Projekt będziemy realizować we współpracy ze Stowarzyszeniem Struga Wczoraj, Dziś, Jutro, 62. Szczepem Harcerskim „Polanie” im. Króla Bolesława Chrobrego Związku Harcerstwa Polskiego im. Bohaterów Warszawy, Katolicką Szkołą im. Bł. Bronisława Markiewicza oraz Zespołem Szkół nr 2 im. Prymasa Tysiąclecia. Konsultantem będzie Antoni Widomski, lokalny historyk. Informacje o warsztatach i spotkaniach na www.mokmarki.pl

EKOWIELKANOC

Zapraszamy ma rodzinne spotkanie poświęcone wspólnemu tworzeniu wyjątkowych, ekologicznych dekoracji świątecznych.

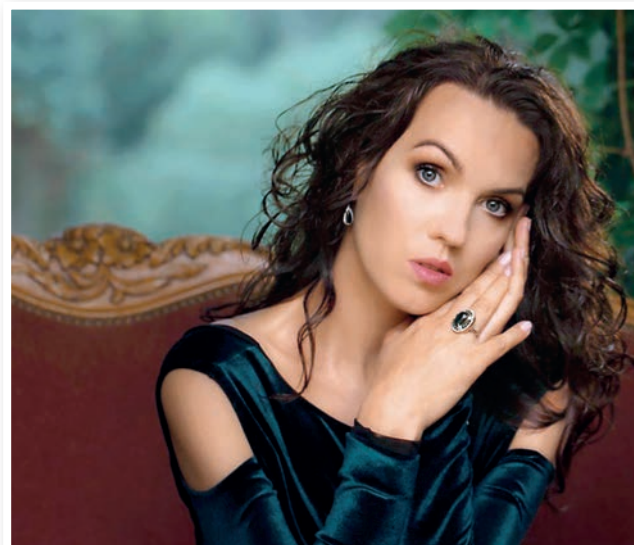
Nieważne, czy masz 7 czy też 77 lat. Zapraszamy Cię, abyś pod okiem naszych instruktorów stworzył wyjątkowe ekodekoracje wielkanocne. 29 marca w Mareckim Ośrodku Kultury im. Tadeusza Łużyńskiego spotkamy się, aby stworzyć niepowtarzalne ekologiczne dekoracje hand made. W programie zajęć m.in.: kartki świąteczne, dekorowanie pisanek, stroiki. Nie może Was zabraknąć! Zapraszamy!
Wejściówki 5 zł na www.mokmarki.pl oraz www.ewejsciowki.pl

KONCERT ARII WIELKANOCNYCH

Utalentowana sopranistka wykona utwory Bacha, Mozarta i Haendla.

To już tradycja, że w kościele pod wezwaniem Matki Bożej Królowej Polski przy ul. Jutrzenki przed świętami słyszymy piękne utwory związane z okresem wielkanocnym. W tym roku – na zaproszenie burmistrza, proboszcza parafii i dyrektor MOK – przyjedzie do naszego miasta Renata Johnson-Wojtowicz. W programie młodej sopranistki znajdują się pieśni i arie Bacha, Mozarta i Haendla. Artystce towarzyszyć będzie pianista Marcin Kasprzyk. Wielkanocne utwory usłyszymy 13 kwietnia po Mszy świętej o godz. 12.00. Wstęp oczywiście wolny.

Renata Jonson-Wojtowicz jest absolwentką Wydziału Wokalno-Aktorskiego Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach w klasie śpiewu. W jej repertuarze znajdują się liczne pieśni, arie operowe i operetkowe, a także utwory oratoryjno-kantatowe. Koncertuje w kraju i za granicą: w Niemczech, Austrii, Szwajcarii, Francji, Holandii i Szwecji. FOT. LUDWIK BIERNACKI

Sinfonia Varsovia Kameralnie

Z przyjaciółmi melomanami będziemy obchodzić 250 rocznicę urodzin Beethovena.

Muzycy Sinfonii Varsovia po raz drugi wystąpią w ramach cyklu koncertów kameralnych w Mareckim Ośrodku Kultury im. Tadeusza Łużyńskiego. Tegoroczna spotkanie z Sinfonia Varsovia Kameralnie odbędzie się pod hasłem „Lustro Beethovena” z okazji 250 rocznicy urodzin wielkiego kompozytora. Podczas koncertu zabrzmie jedna z najważniejszych sonat skrzypcowych, opatrzona dedykacją

dla słynnego skrzypka francuskiego Rodolphe'a Kreutzera, czyli Sonata A-dur op. 47 „Kreutzerowska” na skrzypce i fortepian w transkrypcji na kwintet smyczkowy.

Dopełnieniem będzie kameralne dzieło Giacomo Pucciniego Elegia na kwartet smyczkowy „Chryzantemy”. Utwór powstał w szczególnych okolicznościach – poświęcony pamięci księcia Sabaudii, skomponowany został bowiem w zaledwie jedną noc. Program zaprezentują: Jakub Haufa (skrzypce), Dominika Haufa (skrzypce), Tomasz Rosiński (altówka), Katarzyna Drzewiecka Szlachcikowska

(wiolonczela), Kamil Mysiński (wiolonczela).

Zapraszamy 23 kwietnia, we czwartek, o godz. 18.00.

Bilety 5 zł do nabycia w kasie MOK oraz na: www.ewejsciowki.pl i www.mokmarki.pl

ILUSTRACJA: PIXABAY

Geniusz. Ludwig van Beethoven (1770-1827) to genialny kompozytor i pianista, jeden z największych twórców muzycznych wszechczasów. Mimo że w młodości zaczął tracić słuch, nie zaprzestał tworzenia i wykonywania własnych dzieł.

MUZYCZNA OPowieŚĆ O MEANDRACH LUDZKICH UCZUĆ

26 kwietnia o godz. 18.00 zapraszamy na recital Agnieszki Łużyńskiej „O nas...sentymalnie”, który zobaczymy na scenie Mareckiego Centrum Rekreacyjno-Edukacyjnego (MCER). Premiera odbyła się w październiku ubiegłego roku w Mareckim Ośrodku Kultury. Recital jest muzyczną opowieścią o meandrach ludzkich uczuć, które mogą zaprowadzić nas do nieznanych, nieodkrytych miejsc. Artystce towarzyszyć będą: Lech Szenes – perkusja, Albert Gut – saksofon, Wojciech Zduniak – kontrabas, Łukasz Wojakowski – flet oraz Grzegorz Tokarski – fortepian. Wstęp wolny. Bezpłatne wejściówki w sekretariacie MOK i na stronach: www.mokmarki.pl, www.ewejsciowki.pl. Zapraszamy!

FOT. MARCIN SKOTNICKI

SZTUKI WIZUALNE W MOK

W kwietniu zaprosimy na wystawę wybitnego akwarelisty, absolwenta Wydziału Architektury Politechniki Warszawskiej – Minh Dama, który przyniesie do Marek powiew Dalekiego Wschodu. Podczas Nocy Muzeów planujemy wernisaż wystawy Zdzisława Domolewskiego, artysty niepokornego i przekornego. Na koniec sezonu przybliżymy państwu Bałkany w historycznej ekspozycji Chorwacki Zadar z częścią polskiej historii, przygotowaną przez Dubravkę Pascuttini-Mossor i Marka Zalewskiego przy współpracy Chorwackiej Wspólnoty Turystycznej.

AKTUALNY PORTRET MIASTA – MŁODZI MALUJĄ MARKI

Zapraszamy młodzież (od 13 roku życia) uczącą się oraz studentów do udziału w akcji, podczas której stworzymy portret naszego miasta, widzianego oczami młodzieży. Pokażcie nam: historyczne budynki, ulubione zakątki, ulice, parki, place zabaw, miejsca waszych spotkań – jak postrzegacie to miasto i jego strukturę? Finał odbędzie się 7 czerwca 2020 roku podczas Dni Marek. Do wyboru wiele tradycyjnych i nowoczesnych technik wizualnych. Formularz zgłoszeniowy oraz regulamin akcji na www.mokmarki.pl/mmm

DRAPACZE CHMUR I INNE ATRAKCJE

31 maja i 1 czerwca dobra zabawa gwarantowana. Znajdą coś dla siebie zarówno miłośnicy klocków jak i musicalu.

Z okazji Dnia Dziecka zapraszamy do wspólnego budowania drapaczy chmur, zamków książniczek, Muru Chińskiego i innych prawdziwych lub wymyślonych obiektów. Do Mareckiego Ośrodka Kultury im. Tadeusza Łużyńskiego przyjedzie cała góra klocków. Do wspólnej zabawy zapraszamy wszystkich – niezależnie od wieku. Te klocki „wciągną” każdego! Dla najmłodszych planujemy animacje z kolorowymi drewnianymi klockami, a dla doświadczonych konstruktorów przygotowaliśmy warsztaty robotyki

Lego. Na wielkie budowanie zapraszamy 31 maja. Zaczynamy o godz. 15.00.

Dzień później zapraszamy na premierę „Tajemniczego Ogrodu” według powieści Frances Hodgson Burnett w wykonaniu grupy musicalowej naszego ośrodka. Dzieci i młodzież w wieku od 6 do 13 lat od września uczyły się śpiewać, tańczyć i grać na scenie. One też przygotowały scenografię widowiska, plakaty, a nawet bilety na premierę. W przygotowaniach pomogły: Beata Kurda (śpiew), Daria Sadowska (taniec), Luiza Wojciechowska-Konopka (scenografia), Aleksandra Sarnowska (charakteryzacja, grafika promocyjna) i Aleksandra Jankowska (autorka scenariusza i reżyser przedstawienia). Premiera 1 czerwca w MOK (godz. 18.00), a 21 czerwca na scenie MCER.

Kluczowe cechy. Przydatna i wygodna – tak aplikację „Kiedy wywóz” opisuje Grzegorz Kasprowicz, zastępca burmistrza Marek.

Odpady w smartfonie

Uruchomiliśmy marecką wersję aplikacji „Kiedy wywóz”, która pozwala sprawdzić m.in. terminy i rodzaj wywożonych śmieci.

Pod koniec grudnia w naszym biuletynie regularnie publikujemy harmonogram wywozu odpadów. Można go także znaleźć na naszych stronach: czyste.marki.pl oraz marki.pl. W marcu tego roku pojawiła się jeszcze jedna opcja, przygotowana z myślą o mieszkańcach niskiej zabudowy.

– Uruchomiliśmy marecką wersję aplikacji „Kiedy wywóz”, dedykowaną użytkownikom urządzeń mobilnych – smartfonów i tabletów. Chcemy, by mieszkańcy mogli w prosty sposób sprawdzić, kiedy śmieciarka pojawi się pod ich oknami – mówi Grzegorz Kasprowicz, zastępca burmistrza Marek.

Jak działa taka aplikacja? Oto przykład. Pani Agata mieszka przy ul. Leśnej. Na swojego smartfona ściąga ze sklepu Google Play bezpłatną aplikację „Kiedy wywóz”. Gdy po raz pierwszy inicjuje program, wyszukuje zakładki „Lokalizacja”. Najpierw wybiera nazwę miejscowości (Marki), następnie ulicę, przy

której mieszka (w tym wypadku Leśną). I gotowe. W telefonie Pani Agaty znajdują się informacje o terminie wywozu poszczególnych rodzajów odpadów: zmieszanych, segregowanych (metal i plastik, szkło, papier) i bioodpadach (zielone). Można je dodać do kalendarza.

– Aplikacja daje więcej możliwości. Wprowadziliśmy do niej m.in. zakładkę edukacja. To poradnik dla osób, które uczą się sortować odpady – dodaje Marcin Skrzecz, naczelnik Wydziału Ochrony Środowiska.

Będzie też można – dzięki zakładce „niczyje” zgłosić nielegalne wysypisko. Wówczas taki sygnał – za pośrednictwem serwisu Naprawmyto.pl – trafi do ratusza. W aplikacji znajduje się również lokalizacja Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych.

– Zachęcamy do korzystania z tego wygodnego i bezpłatnego narzędzia. Stosuje go coraz więcej gmin w Polsce: zarówno tych dużych (jak Wrocław) jak i mniejszych (Sokołów Podlaski) – podsumowuje Grzegorz Kasprowicz.

Aplikacja „Kiedy wywóz” jest dostępna zarówno na system IOS jak i Android.

OPIEKUNOWIE BRACI MNIEJSZYCH

Adopcja, kastracja, dokarmianie – w różny sposób staramy się troszczyć o los zwierząt z naszego miasta.

„Bracia mniejsi” – takiego określenia wobec zwierząt używał w średniowieczu św. Franciszek. Nad ich losem czuwa także nasze miasto. Jednym z wielu obowiązków gminy jest zorganizowanie opieki nad bezdomnymi i wolno żyjącymi zwierzętami.

Odławianiem i umieszczeniem w schronisku „bezdomniaków” zajmuje się Fundacja Przyjaciele Braci Mniejszych, prowadząca schronisko w Nowym Dworze Mazowieckim. W ubiegłym roku w naszym mieście odłowiono 98 psów. 30 z nich udało się adoptować. Fundacja Przyjaciele Braci Mniejszych realizuje również całodobowe interwencje do zwierząt bezdomnych uszkodzonych w zdarzeniach drogowych.

Zwierzętom wolno żyjącym pomocy udziela Fundacja Animal Rescue Poland z Warszawy. Dodatkowo na podstawie porozumienia z Warszawą rannym, dzikim ssakom opiekę zapewnia Ośrodek Rehabilitacji Zwierząt Lasów Miejskich w Warszawie.

– Wzorem poprzednich lat, po przyjęciu programu zapobiegania bezdomności zwierząt przez Radę Miasta Marki, będziemy mogli uruchomić program „Akcja sterylizacja”. Obejmiemy nim zwierzęta domowe. Takim zwierzętom bezpłatnie zapewnimy sterylizację, kastrację i znakowanie, którą zajmie się zwycięzca przetargu – marecka lecznica Marwet – mówi Magda Zupka z Wydziału Ochrony Środowiska.

Pomozemy też wolno żyjącym kotom, które pełnią ważną rolę w ekosystemie miejskim ograniczając m.in. populację gryzoni.

– Zarejestrowani opiekunowie społeczni mogą dla kotów pobierać z urzędu karmę w okresie jesienno-zimowym. Dodatkowo nasza gmina zapewnia ich sterylizację i kastrację – dodaje Magda Zupka.

PILNUJ PUPILA

➤ Każdy pies, który z uwagi na niefrasobliwość właściciela znalazł się na terenie miasta lub w sposób niekontrolowany wafęsa się po Markach, musi zostać odłowiony, by nie stwarzać zagrożenia dla mieszkańców. Takie są przepisy. W trakcie zgłoszenia i interwencji (odławiania) często nie można stwierdzić, czy pies ma dom, czy też jest bezdomny. Gmina nie może ponosić kosztów odłowienia domowego psa. Dlatego niefrasobliwi właściciele są obciążeni kosztami. Koszt odłowienia i zapewnienia miejsca w schronisku (do 14 dni) to łącznie 1057,80 zł.

WIOSENNA ZBIÓRKA ODPADÓW WIELKOGABARYTOWYCH

Dwukrotnie w ciągu roku ogłaszamy zbiórkę odpadów wielkogabarytowych – na wiosnę oraz jesienią. W kolejnej edycji tej akcji na Państwa zgłoszenia czekamy do 20 marca do godziny 14.00. Można uczynić to osobiście w Wydziale Ochrony Środowiska (Aleja Piłsudskiego 95, pokój nr 4), telefonicznie (22/781-10-03 wew. 720, 710, 700) lub za pośrednictwem e-maila (czyste@marki.pl). Nasi pracownicy podadzą wówczas informację, kiedy odbędzie się odbiór odpadów. Uwaga! Odpady wielkogabarytowe (ich lista znajduje się na sąsiedniej stronie) należy wystawić przed posesję do godz. 8.00 rano w dniu odbioru.

W LABORATORIUM NIC SIĘ NIE UKRYJE

Badania wykazały spalanie niedozwolonych substancji w piecach. Wniosek o ukaranie trafi do sądu.

W ubiegłym roku zawarliśmy umowę z Centralnym Laboratorium Pomiarowo-Badawczym w Jastrzębiu Zdroju (CLPB) na badania laboratoryjne popiołów paleniskowych. W trakcie kontroli nieruchomości, w przypadku uzasadnionego podejrzenia spalania odpadów w instalacjach grzewczych budynków, pobierane są próbki popiołu. Są one plombowane i przesyłane do laboratorium, które dokonuje ich analizy. Na razie w dwóch przypadkach analitycy CLPB wykazali, że do mareckich

pieców trafiło to, co nigdy nie powinno się tam znaleźć.

„Na podstawie przeprowadzonej oceny morfologicznej oraz wykonanych badań fizykochemicznych dla próbki [...] stwierdzono termiczne przekształcanie (spalanie) niedozwolonych substancji (śmieci/odpadów) w piecu” – czytamy w ekspertyzie CLPB.

W obu przypadkach zostaną złożone wnioski do sądu o ukaranie oraz zwrot kosztów ekspertyzy.

Za palenie śmieciami w instalacjach grzewczych policja może ukarać mandatem do 500 zł, natomiast w przypadku skierowania wniosku o ukaranie do sądu grzywna może wynieść nawet 5 000 zł!

JAK SEGREGOWAĆ ODPADY

TWORZYWA SZTUCZNE I METALE

Wrzucamy: butelki plastikowe, nakrętki, kapsle i zakrętki od słoików oraz butelek, plastikowe opakowania, torebki i worki foliowe, puszki po konserwach, aluminiowe puszki po napojach, kartony po mleku i sokach.

Nie wrzucamy: opakowań po lekach, zużytych baterii i akumulatorów, opakowań po farbach, lakierach i olejach, plastikowych zabawek, części samochodowych, zużytego sprzętu elektronicznego i AGD, jednorazowych pieluch.

SZKŁO

Wrzucamy: słoiki i butelki po żywności i napojach, szklane opakowania po kosmetykach.

Nie wrzucamy: ceramiki, doniczek, porcelany, szkła okularowego, żaroodpornego i hartowanego, zniczy z zawartością wosku, żarówek, świetlówek i reflektorów, szklanych opakowań po lekach, rozpuszczalnikach i olejach silnikowych, luster i szyb okiennych.

Ważne! Nie należy tłuc szkła. Wrzucamy tylko puste opakowania, zdejmujemy nakrętki, pokrywki, kapsle oraz – w miarę możliwości – usuwamy etykiety.

PAPIER

Wrzucamy: opakowania z papieru i tektury, gazety, czasopisma i ulotki, zeszyty, kartony, papier biurowy.

Nie wrzucamy: odpadów higienicznych, kartonów po mleku i napojach, papieru lakierowanego i powlekanego folią, zanieczyszczonego papieru, papierowych worków po nawozach i materiałach budowlanych.

BIOODPADY

Wrzucamy: odpady warzywne i owocowe, gałęzie, trawę, liście i kwiaty, resztki jedzenia (bez mięsa), trociny i korę drzew.

Nie wrzucamy: ziemi i kamieni, popiołu z węgla kamiennego, impregnowanego drewna, kości i odchodów zwierząt, oleju jadalnego, płyt wiórowych i pilśniowych, odpadów higienicznych.

Ważne! Odpady ulegające biodegradacji na terenach zabudowy jednorodzinnej mogą być zagospodarowane we własnym zakresie w przydomowych kompostownikach.

ODPADY ZMIESZANE

Wrzucamy: pozostałe odpady komunalne, których nie można poddać dalszej segregacji np. pieluchy, waciki, materiały higieniczne, porcelanę, talerze, szklanki, opakowania papierowe po tłuszczach.

Ważne! Do pojemnika na odpady zmieszane nie wrzucamy odpadów podlegających selektywnej zbiórce, odpadów budowlanych i gruzu, materiałów budowlanych, zużytego sprzętu elektronicznego i elektronicznego, odpadów niebezpiecznych, baterii i akumulatorów, przeterminowanych leków, opon, pozostałości farb i lakierów, gorącego popiołu.

ODPADY WIELKOGABARYTOWE

Meble domowe – szafy, szafki, stoły, krzesła, wersalki, fotele itp.

Elementy wyposażenia mieszkań – żyrandole, dywany, chodniki, wykładziny dywanowe i z tworzyw sztucznych.

Meble ogrodowe – drewniane i z tworzyw sztucznych.

Armatura sanitarna – umywalki, sedesy, zlewozmywaki, wanny, brodziki, kabiny sanitarne.

Sprzęt sportowy – narty, sanki, przyrządy do ćwiczeń, rowery.

Stolarka budowlana – okna, drzwi (pojedyncze sztuki).

Duże AGD – chłodziarki, lodówki, zamrażarki, pralki, suszarki do ubrań, zmywarki, kuchenki elektryczne, piekarniki, grzejniki elektryczne, klimatyzatory i wentylatory.

Małe AGD – odkurzacze, maszyny dziewiarskie, żelazka, tostery, frytkownicy, rozdrabniacze, miksery, młynki do kawy, noże elektryczne, suszarki, depilatory, golarki, zegarki, wagi.

Sprzęt teleinformatyczny i telekomunikacyjny – komputery, drukarki, laptopy, kopiarki, kalkulatory, faksy, terminale, aparaty telefoniczne.

Sprzęt RTV – radioodbiorniki, telewizory, dyktafony, magnetofony, kamery, magnetowidy, odtwarzacze dvd, sprzęt hi-fi, wzmacniacze, elektryczne instrumenty muzyczne, kina domowe, czujniki dymu, urządzenia pomiarowe, termostaty.

Elektronarzędzia – wiertarki, piły, maszyny do szycia, narzędzia do obróbki drewna i metalu, lutownice, kosiarki.

Zabawki, sprzęt relaksacyjny i sportowy – koleжки elektryczne, tory wyścigowe, gry video, konsole do gier, komputerowo sterowany sprzęt do ćwiczeń.

Wózki i chodziki dziecięce

Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK)

Działa przy ul. Dużej (za siedzibą straży pożarnej). Czynny jest od poniedziałku do soboty w godz. 11:00-19:00.

Przyjmuje: odpady segregowane (papier, kartony, szkło opakowaniowe, tworzywa sztuczne, metal opakowaniowy), zużyte opony, styropian opakowaniowy, bioodpady, odpady budowlane, elektroodpady, baterie i akumulatory, odpady wielkogabarytowe, chemikalia. W PSZOK są również dostępne worki na odpady segregowane. Uwaga! Aby skorzystać z PSZOK, należy okazać dowód opłaty śmieciowej. Regulamin korzystania z PSZOK znajduje się na stronie czyste.marki.pl

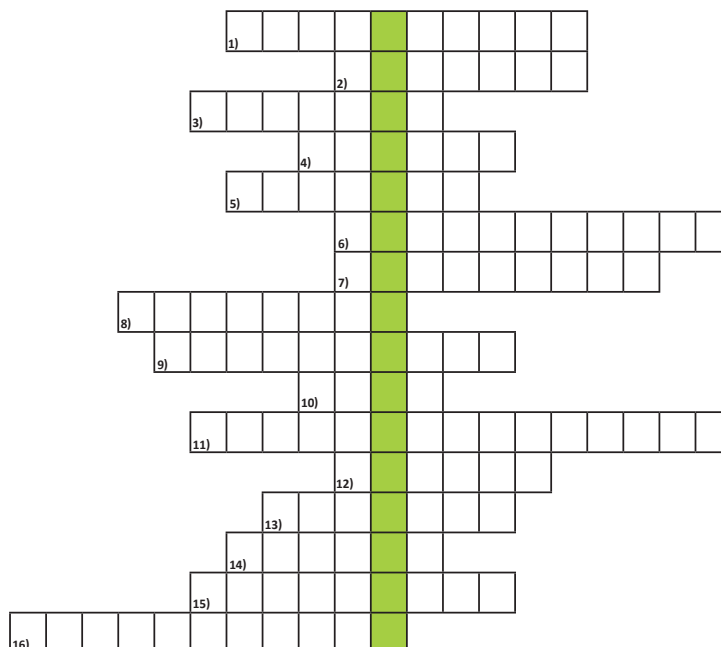
ZNAJDŹ PIĘĆ SZCZEGÓŁÓW, KTÓRYMI RÓŻNIĄ SIĘ ZDJĘCIA MCER

KRZYŻÓWKA

POZIOMO

- 1) Stoi przy ratuszu
- 2) Nazwisko współnika braci Briggsów, budowniczych mareckiej fabryki
- 3) Z Italii, choć na Strudze
- 4) Przepływa przez Czarną Strugę
- 5) Siedziba władz naszego powiatu
- 6) Patron szkoły podstawowej przy Okólnej
- 7) Dla dzieci i dorosłych przy Wspólnej 40
- 8) Klub sportowy z Marek
- 9) Najsympatyczniejszy litewski malarz, grafik i kompozytor, mieszkaniec Marek
- 10) Brud, który wylewa się w internecie
- 11) Dawna nazwa Alei Piłsudskiego
- 12) Święty z Hiszpanii, patron rolników i mareckiego kościoła
- 13) Nasz sąsiad z powiatu
- 14) Dla naszego bezpieczeństwa przy ul. Dużej
- 15) Rozładowała korki na Piłsudskiego
- 16) Ulica w budowie przy szkole na Wczasowej

Dawno temu w Markach

Jeśli ktoś dziś próbuje stosować praktyki monopolistyczne, robi to w białych rękawiczkach. Kiedyś metody były prostsze i... brutalniejsze, o czym pisze Kurier Warszawski z 14 marca 1900 r.

Policja podmiejaska rewiru zarzeckiego wpadła na trop oryginalnego „syndykatu”. Oto grono utrzymujących wozy do przewożenia cegły, przeważnie z cegielni Halbera w Pustelniku, uznało za stosowne podwyższyć cenę furmanek. Z uwagi, iż liczni towarzysze konkurenci wozili cegłę po cenach niższych, konkurenci postanowili prześladować ich i bić, w celu przeszkodzenia przewoźowi i dlatego zwrócili się o pomoc do znanych w okolicy awanturników i nożowników, jak Sadowskiego z Warszawy, St. Burkowskiego z Brudna, znanego rabusia warszawskiego Leona Kopczyńskiego, Frąckiewicza, Szczepana Kosickiego z pow. radzyńskiego i innych. Na mocy tej umowy, dnia 8 bieżącego miesiąca banda, podzielona na grupy, zajęła placówki przy drogach, którymi powinni byli przejeżdżać woźnice z cegłą.

Wynikiem tej zasadzki były napaści:

- 1) na Mikołaja Micha przy ul. Radzyńskiej w Warszawie – napastnicy pobili go i zbiegli;
- 2) na Jana Kołbuka przy ul. Radzyńskiej – pobił go Józef Mantaj;
- 3) na Stanisława Zaboklickiego, na którego w Drewnicy napadli i ciężko go pobili członkowie bandy;
- 4) na Aleksandra Pietczaka, którego pobili bracia Mantajowie i Burkowski wprost karczmy w Drewnicy, przy czym odebrano mu portmonetkę z 2 kop.;
- 5) na Józefa Maciejowskiego podczas przejazdu przez Szmulowiznę, przy czym bracia Mantajowie i Sadowski pobili go;
- 6) na Jakóba Mroza wprost karczmy Kublickiego na Bródnie; napastnicy Burkowski i Frąckiewicz wydurzyli od niego poczetunek, a następnie pobili; wreszcie
- 7) na Ludwika Malkę, na którego przy ulicy Radzyńskiej napadł i pobił Leon Mączyński.

Z liczby napastników policja ujęła dwóch Mantajów oraz Burkowskiego; pozostali zbiegli, lecz są energicznie poszukiwani. Sprawę oddano sędziemu śledczemu 1-go rewiru pow. warszawskiego.

Odnalazł Antoni Widomski, więcej informacji o historii na historia.marki.pl